

Charter voor Jeugd, natuur en bos

In het oog, in het hart

Tussen:

- de Vlaamse regering, vertegenwoordigd door Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur,
- de Vlaamse Jeugdraad, vertegenwoordigd door de heer Stefaan Marien, voorzitter;
- Natuurpunt V.Z.W., vertegenwoordigd door de heer Walter Roggeman, voorzitter;
- Steunpunt Jeugd, vertegenwoordigd door de heer Wim Van Petegem, voorzitter;

wordt een charter afgesloten waarvan de tekst luidt als volgt:

1° Situering

Op 9 oktober 1998 werd een protocol afgesloten tussen de Vlaamse minister van Leefmilieu, de afdeling Bos & Groen, de Vlaamse Jeugdraad en toen nog de Vlaamse Bosbouwvereniging omtrent het bosvriendelijk spelen en het recreatief medegebruik van bossen door het jeugdwerk. Recent werd ook overlegd tussen het Steunpunt Jeugd, de Vlaamse Jeugdraad en Natuurpunt V.Z.W. over het recreatief medegebruik van natuurreservaten, waarvan de afspraken op 20/01/2004 werden vastgelegd in een charter 'Jeugdwerking en Natuurbehoud'. Naar aanleiding van recente ontwikkelingen in het gebiedsgericht natuurbeleid en van recente gebiedsgerichte processen rezen binnen het jeugdwerk een aantal vragen over de plaats van jeugdrecreatie en natuurbeleving in bossen en natuurgebieden en over de rol die het jeugdwerk kan spelen binnen het gebiedsgericht beleid.

2° Doelstellingen

De partners scharen zich achter de doelstelling om meer kansen te creëren voor natuurbeleving door kinderen en jongeren via jeugdrecreatie in natuurgebieden en bossen. De partners erkennen het recht van het kind en van het jeugdwerk op de beleving van bos en natuur. Het spel in bos en natuur is een belangrijke activiteit met grote educatieve betekenis; de ontmoeting met de verscheidenheid aan levensvormen en gebeurtenissen in de wilde natuur is essentieel voor de ontwikkeling en de responsabilisering van kinderen en jongeren. De partners erkennen dat een degelijk uitgewerkt natuur- en bosbeleid, gericht op bescherming, uitbreiding en herstel van natuurgebieden en bossen en draagvlakverbreding, een noodzakelijke voorwaarde is om meer van deze kansen te creëren.

3° Acties en aandachtspunten

De partners engageren zich ertoe om bij te dragen tot de realisatie van de doelstellingen van het charter door:

- samenwerking aan concrete activiteiten of rond concrete problemen; aandacht te besteden aan de doelstellingen van het charter en de geldende regelgeving bij de vorming van begeleiders en beheerders en ze door concrete acties te implementeren;
- in hun publicaties aandacht te schenken aan de doelstellingen van het charter en de geldende regelgeving;
- de inhoud van het charter bij hun achterban bekend te maken;
- het uitwisselen van ideeën en het verspreiden van informatie over initiatieven van gemeenschappelijk belang;

- het wederzijds informeren over mekaars standpunten en overleggen over beleidsvoorstellen;
- de evaluatie van de geldende regelgeving;
- het signaleren door jeugdwerkers en beheerders van mogelijke (actuele of potentiële) knelpunten, zowel van algemene of lokale aard, aan een meldpunt dat bemiddelend kan optreden.

De partners richten een overleggroep op die zal waken over de realisatie van de doelstellingen en acties van het charter.

4° Aandacht voor jeugdrecreatie in het gebiedsgericht beleid voor bos en natuur

Het gebiedsgericht beleid heeft het duurzaam functioneren van bos en natuur in Vlaanderen tot doel door de bescherming en inrichting van natuur- en bosgebieden. De partners erkennen dat het spel van kinderen, jongeren en het jeugdwerk met respect voor de natuur een zachte vorm van recreatief medegebruik is en dat jeugdrecreatie bijgevolg zijn plaats moet krijgen binnen de gebieden van het gebiedsgericht bos- en natuurbeleid. De draagkracht, de mogelijkheden en beperkingen van een gebied vormen het uitgangspunt voor dat medegebruik; de aard van een activiteit, het tijdstip, de frequentie, de impact zijn bepalend voor de verenigbaarheid van activiteiten met natuurzorg. De partners erkennen dat het jeugdwerk voor jeugdrecreatie en natuurbeleving door kinderen en jongeren een rol moet vervullen bij het tot stand komen van plannen in het kader van het gebiedsgericht beleid en vestigen de aandacht op het grote belang van groene ruimte voor jeugdrecreatie in stedelijke of verstedelijkte gebieden. De partners willen dat in gebiedsgerichte processen binnen deze gebieden voldoende aandacht wordt besteed aan bereikbare groene speelruimte. Daarbij moet de ligging en inrichting van deze speelruimtes afgestemd zijn op de noden van kinderen en jongeren, rekening houdend met mogelijke andere functies.

5° Creëren van mogelijkheden voor jeugdrecreatie bij het beheer van natuurgebieden en bossen

De partners houden rekening met het lokale aanbod aan groene speelruimte voor jeugdrecreatie bij het verwerven of het in beheer nemen van natuurgebieden en bossen. De partners onderzoeken binnen de grenzen van de draagkracht van een bos of natuurgebied mogelijkheden voor medegebruik door jeugdrecreatie, bijvoorbeeld door de aanduiding van speelzones, en nemen die mogelijkheden op in hun beheerplannen of toegankelijkheidsregelingen. Indien al een (officieuze) speelzone aanwezig was, wordt deze behouden of wordt gezocht naar een evenwaardig alternatief. De partners zoeken naar mogelijkheden van inspraak over de toegankelijkheid voor de lokale jeugd, bijvoorbeeld via de adviescommissie van een Vlaams natuurreservaat of een participatieproces naar analogie van de criteria duurzaam bosbeheer.

6° Uitbreiding van partnerschap onder het charter

Het charter staat open voor het toetreden van andere verenigingen en instellingen. De ondertekenende partners roepen andere verenigingen en instellingen op om zich aan te sluiten bij het charter voor jeugd, natuur en bos.

Planckendael, 24 juni 2006

Voor Natuurpunt V.Z.W., Walter ROGGEMAN

Voor het Steunpunt Jeugd, Wim VAN PETEGEM

Voor de Vlaamse Jeugdraad, Stefaan MARIEN

De Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, Kris PEETERS